

NAZIV PROGRAMA

SMERNICE ZA UNAPREĐIVANJE KVALITETA ODNOSA PREMA DECI I ODRASLIMA SA SMETNjAMA U RAZVOJU I NjIHOVIM PORODICAMA

Broj Odluke: 5507-224/2019-2

AUTOR I ORGANIZATOR REALIZATOR PROGRAMA

Dr Ivana Ristić, docent na Visokoj školi socijalnog rada

Rada Savić Kukolj, pedagog senzorne integracije, reeduksator psihomotorike, Marte Meo praktičar

Centar za kontinuiranu edukaciju – Visoka škola socijalnog rada, Beograd

REALIZATORI PROGRAMA

Doc. Dr Ivana Ristić

Rada Savić Kukolj, pedagog senzorne integracije, reeduksator psihomotorike, Marte Meo praktičar

KONTAKT OSOBA

Dr Ivana Ristić

e-mail: kontinuiranaedukacija@asp.edu.rs

CILjEVI PROGRAMA

Osnovni cilj obuke odnosi se na unapređivanje profesionalnih kompetencija stručnjaka (stručnih radnika i stručnih saradnika) na planu boljeg razumevanja i praktične primene znanja iz oblasti sistemskog pristupa deci i odraslima sa smetnjama u razvoju i njihovim porodicama. Posebni ciljevi programa obuke su: 1. Usvajanje novih i integracija postojećih znanja o specifičnostima razvoja dece sa smetnjama i boljeg razumevanja funkcionalisanja njihovih porodica; 2. Ovladavanje veštinama planiranja akcija i primene podrške i savetodavnog rada sa porodicama dece i odraslih sa smetnjama u razvoju zasnovanim na kvalitetnoj i efikasnoj komunikaciji.

SADRŽINA PROGRAMA

Program je strukturiran kroz pet tematskih oblasti.

1. Uvodno izlaganje 30 minuta

2. *Dete sa smetnjama u razvoju-* (45 minuta) – predavanje

2.2. Komunikacija sa detetom sa smetnjama u razvoju i osnovni principi ljudskih odnosa

2.3. Dečje potrebe i osobnosti zadovoljenja potreba deteta sa smetnjama u razvoju

3. *Posledice razvojnih smetnji na odrastanje deteta-* (45 minuta) – predavanje 3.1. Subjektivni doživljaj teškoće u razvoju od strane deteta ili odrasle osobe 3.2. Primarne i sekundarne teškoće u razvoju- kako ih razlikovati?

3.3. Holistički pristup ličnosti deteta sa smetnjama u razvoju

Pauza 20 minuta

4. *Rizici odrastanja dece sa smetnjama u razvoju* (odrastanje u instituciji, rizici odrastanja u porodici, obrazovanje u učenje)- (45 minuta)- predavanje

5.Izazovi i teškoće roditeljstva dece sa smetnjama u razvoju u njegovoj realizaciji (110 minuta)- predavanje i radionica

5.1.Odgajanje deteta sa smetnjama u razvoju- vaspitni problemi

5.2. Kako pomoći porodici koja ima dete s smetnjama u razvoju

Pauza 45 minuta

6.Procena potreba dece sa smetnjama u razvoju i njihovih porodica (110 minuta) predavanje i radionica

6.1. Podrška roditeljima; savetovanje roditelja i komunikacija sa roditeljima

7.Evaluacija – Završna reč o primeni programa, sumiranje utisaka sa grupom, popunjavanje evaluacionog upitnika o realizovanom programu (30 minuta)

OBLICI RADA:

Oblici rada ovog programa edukacije su predavanja i radionice.

Aktivnosti realizatora prema prethodno navedenim tematskim oblastima ovog programa edukacije su:

1. Inicijalno anketiranje učesnika, uvodno izlaganje, diskusija

2.- 4. Tematsko teorijsko izlaganje predavača, vođenje i usmeravanje tematske interaktivne diskusije.

5. Tematsko teorijsko izlaganje predavača, vođenje i usmeravanje tematske interaktivne diskusije, vođenje, usmeravanje i pomoć u praktičnom radu, povratna informacija.

6. Vođenje i usmeravanje tematske interaktivne diskusije i analize produkata rada, povratna informacija

-

7. Vođenje diskusije, završno anketiranje.

Aktivnosti polaznika prema prethodno navedenim tematskim oblastima ovog programa edukacije su:

1. Popunjavanje inicijalnog upitnika i registracionog lista, učešće u diskusiji

2.- 4. Učešće u tematskim interaktivnim diskusijama

5. Učešće u tematskim interaktivnim diskusijama, rad u paru i malim grupama, prezentacija viđenih rešenja.

6. Učešće u tematskim interaktivnim diskusijama, prezentacija i analiza grupnih radova i viđenih rešenja

7. Učešće u diskusiji, popunjavanje evaluacionih upitnika.

KOMPONENTIJE KOJE PROGRAM RAZVIJA

Program razvija opšte i specifične kompetencije neophodne za efikasnu komunikaciju i saradnju sa decom i odraslima sa smetnjama u razvoju, kao i sa njihovim članovima porodice sticanjem specifičnih znanja i veština (alata) koja omogućavaju lakši pristup i svrshishodniju interakciju sa decom i odraslima sa smetnjama u razvoju i njihovim porodicama.

Polaznici programa stiču kompetencije kroz:

- sticanje i usvajanje znanja o osobenostima dece i odraslih sa smetnjama u razvoju kao i posledicama razvojnih smetnji na odrastanje

- unapredivanje komunikacijskih veština sa decom i odraslima sa smetnjama u razvoju kao i članovima njihovih porodica

- usvajanje znanja i veština pružanja podrške u razvoju i funkcionisanju dece i odraslih sa smetnjama u razvoju u određenim životnim dobima

- razvijanje senzibiliteta za adekvatan pristup osobama sa smetnjama u razvoju i njihovim porodicama.

Efekti programa edukacije su:

- Otvorena i podsticajna podrška i sredina za razvoj dece/odraslih sa smetnjama u razvoju i njihovih porodica.
- Razvoj metodologije detekcije i identifikacije specifičnih potreba dece /odraslih sa smetnjama u razvoju i njihovih porodica u različitim životnim okolnostima.
- Veća produktivnost i motivacija dece/ odraslih sa smetnjama u razvoju i njihovih porodica.

CILjNA GRUPA PROFESIONALACA ZA OBUKU

Stručni radnici u centrima za socijalni rad.

Stručni radnici i saradnici u institucijama i organizacijama koji su u svakodnevnom ili povremenom kontaktu sa decom i odraslima sa smetnjama u razvoju i njihovim porodicama (medicinske sestre, negovatelji, radni terapeuti, defektolozi, diplomirani terapeuti, logopedi, vaspitači u predškolskim ustanovama, vaspitači u dnevnim boravcima, učitelji, psiholozi, pedagozi, nastavnici predmetne nastave), volonteri.

OBLAST NA KOJU SE PROGRAM ODNOŠI I KRAJNJI KORISNICI

Podrška porodici, razvoj opštih kompetencija u socijalnoj zaštiti.

Krajnji korisnici programa obuke su deca i odrasli sa smetnjama u razvoju i njihove porodice.

PREDUSLOVI ZA UKLjUČIVANjE PROFESIONALACA NA OBUKU

Preduslov za uključivanje u obuku je da učesnici imaju motivaciju za unapređivanje postojećih i sticanje novih znanja i veština koje su potrebne za rad sa decom i odraslima sa smetnjama u razvoju i njihovim porodicama.

TRAJANjE PROGRAMA OBUKE

Edukacija traje ukupno 8 sati.

Edukacija će se održati u prostorijama Visoke škole socijalnog rada, Terazije 34, u Beogradu. U slučaju prijave većeg broja polaznika otvorice se novi termini, o čemu će biti objavljena pravovremena informacija.

Minimalan broj polaznika u jednoj grupi za koju će se edukacija održati je 8, a maksimalan broj polaznika je 15. Ukoliko se prijavi više od polaznika, organizovaće se novi termin održavanja edukacije.

CENA EDUKACIJE

Kotizacija (po učesniku): Kotizacija

uključuje:

- Nastavni materijal
- Potvrdu o završenoj edukaciji
- Osveženje tokom edukacije (kafa, čaj, sok). Ručak nije uključen u cenu.

Uplate na žiro račun: 205-0000000249156-05

Primalac: Visoka škola socijalnog rada, Beograd (Stari Grad), Terazije br34 Svrha uplate:
Kontinuirana edukacija

OBLIK POTVRDE O ZAVRŠENOJ EDUKACIJI

Po završetku edukacije polaznici koji su ispunili uslove dobiće potvrdu **Centra za kontinuiranu edukaciju Visoke škole socijalnog rada o završenoj edukaciji.**

REALIZATORI PROGRAMA:

Biografija

Ime: Ivana Prezime: Ristić

E-mail: ivana.ristic@asp.edu.rs

Akademска titula: Docent

Zvanje: Doktor defektoloških nauka

Ustanova: Visoka škola socijalnog rada, Beograd

Radno mesto: Docent na Visokoj školi socijalnog rada u beogradu, Nastavnik na predmetima: *Etiologija i procena smetnji i poremećaja u razvoju, Okupaciona terapija u školskom okruženju, Senzorna integracija i senzorna disfunkcija, Alternativna i augmentativna komunikacija, Poremećaji govora i jezika kod gluvih i nagluvih osoba, Pristupi u rehabilitaciji gluvih i nagluvih osoba, Tretman osoba sa kohlearnim implantom.*

Stručni skupovi u vezi sa temom:

Ristić I., Kovačević J.(2019). *Occupational Therapy for Children with Disabilities: Meaning and importance of occupation.* ICSNE 2019: International Conference on Special Needs Education.Zurich, Switzerland.

Roksandić I. (2016). Vaspitni stavovi roditelja i njihova uključenost u školske aktivnosti kao prediktor školskih postignuća. Dani defektologa, Beograd.

Objavljeni naučno-stručni radovi u vezi sa temom:

Roksandić, I. (2014). Karakteristike vaspitnog stila i promene u modernoj porodici, *Beogradska defektološka škola*, DDS i Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, br 2 str. 355-362

Roksandić I., Kovačević J. (2016). Saradnja porodice i škole u prevenciji školskog neuspeha gluvih i nagluvih učenika, *Tematski zbornik radova,, Specifičnost oštećenja sluha-Novi koraci,,* (177-192) Univerzitet u Beogradu-Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, str. ISBN 978-86-6203-081-8

Pavković I., Roksandić I., Kovačević J. (2018). Family as an indicator of achievement of deaf and hard of hearing students, *Human Research in Rehabilitation*, Volume 8, Issue 1 April (in the press), Institute for Human Rehabilitation

Roksandić I., Pavković I., Kovačević J. (2018). The characteristics of behavior of deaf and hard-of-hearing learners in different types of school environment, *Human Research in Rehabilitation*, Volume 8, Issue 1, April (in the press), Institute for Human Rehabilitation

Roksandić I., Kovačević J. (2016). Ponašanje gluvih i nagluvih učenika u školi i školsko postignuće. *Pedagogija*. God. LXXI, br. 3, str. 316-327. ISSN 0031-3807; UK- 37

Ristić I. (2018). Škola kao indikator školskog postignuća gluvih i nagluvih učenika i učenika tipičnog razvoja. *Specifičnost oštećenja sluha. -koraci i iskoraci. Tematski zbornik radova.* Univerzitet u Beogradu, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Izdavači centar, str. 199.

Ime: Rada Prezime: Savić Kukolj

E-mail: radasavic73@yahoo.com

Akademска titula: /

Zvanje: diplomirani profesor fizičke kulture

Ustanova: Osnovna škola za decu sa oštećenim sluhom, razvojnom disfazijom, autizmom, disharmoničnim razvojem, govorno-jezičkim problemima „Radivoj Popović“, Zemun

Radno mesto: Nastavnik predmetne nastave na predmetima: *Fizičko i zdravstveno vaspitanje, Fizičko vaspitanje, Obavezne fizičke aktivnosti, Izabrani sport, Korektivna gimnastika* Stručni skupovi, programi, projekti,... u vezi sa temom:

Savić Kukolj R. (2017). Razvijanje osnovnih motoričkih sposobnosti u prvom ciklusu obrazovanja i vaspitanja kod učenika sa smetnjama u razvoju. Dani defektologa, Novi Sad.

Savić Kukolj R., Čvorak S., Kukolj R. (2018). Unapređenje podrške i podsticaja na ranom uzrastu dece sa smetnjama u razvojukroz projekt „Vežbamo mama i ja“. Dani defektologa, Niš.

Jovanović K., Čvorak S., Savić Kukolj R., Čvorak D., Roksandić I. (2018) Dijagnostička procedura ispitivanja taktilne percepcije kod dece iz autističnog spektra. Dani defektologa, Niš.

Savić Kukolj R. (2018). Fizička aktivnost kao glavni pokretač razvojnih procesa na ranom uzrastu kod dece sa smetnjama u razvoju: iskustva i primeri iz prakse. Stručni skup: „Osposobljavanje stručnog kadra sa ciljem poboljšanja zdravlja kao i rada sa osobama sa invaliditetom i smetnjama u razvoju“. Fakultet za sport i fizičko vaspitanje, Beograd.

Savić Kukolj R. (2018). Specifičnosti rada u realizaciji fizičkih aktivnosti kao glavnog pokretača na svim nivoima razvoja kod dece oštećenog sluha i drugih smetnji u razvoju. Seminar : „Značaj sportskih aktivnosti u inkluziji dece sa smetnjama u razvoju“. Fakultet za sport i fizičko vaspitanje, Beograd.

Savić Kukolj R., Vukić J., Nestorov S. (2019). Kroz igru rastemo, učimo i razvijamo se. Dani defektologa, Zlatibor.

Leković A., Savić Kukolj R. (2019). Značaj sportskih takmičenja i fizičkih aktivnosti koje se realizuju kroz sportsku sekciju za socioemocionalni razvoj dece sa smetnjama u razvoju. Dani defektologa, Zlatibor.

Savić Kukolj R., Jovanović K. (2019). Primena Marte meo metoda u radu sa decom sa smetnjama u razvoju na tretmanima reeduksacije psihomotorike i časovima fizičkog vaspitanja. Dani defektologa, Zlatibor.

Jovanović K., Čvorak S., Savić Kukolj R. (2019). Procena funkcije proprioceptivnog sistema kod dece sa smetnjama u razvoju. Dani defektologa, Zlatibor.

Savić Kukolj R. (2019). Izazovi, teškoće i specifičnosti u realizaciji fizičkih aktivnosti na snegu sa decom sa smetnjama u razvoju. Stručni skup: „Sportovi na snegu u školama i školama sa decom sa posebnim potrebama“, Kopaonik.

Projekat: „Sport u škole“ 2017.- 2019., Savez za školski sport Srbije. Realizator

Projekat: „Vežbamo mama i ja“ za majke i decu sa smetnjama u razvoju, 2017.-2019., Udruženje za fizičke aktivnosti i rekreaciju predškolske i školske dece sa smetnjama u razvoju „Snaga pokreta“. Autor i realizator

Projekat: „Uz igru rastemo, uz igru se razvijamo“, za predškolski uzrast dece sa smetnjama u razvoju, 2018. – 2019., Udruženje za fizičke aktivnosti i rekreaciju predškolske i školske dece sa smetnjama u razvoju „Snaga pokreta“. Autor i realizator